

Svake godine životi žena (i muškaraca) bivaju izmenjeni ili uništeni od strane neke osobe koja ih zlostavlja. Emotivni ožiljci, fizički ožiljci, i uništenje koji su rezultat toga su očigledni u društvenim i kriminalnim statistikama. Zlostavljanje može biti otvoreno, besramno i direktno u lice. Međutim, zlostavljanje može takodje biti suptilno i lukavo. Ono može da eksplodira na sceni ili da se postepeno uvuče u odnose.

Iako su žene glavne žrtve zlostavljanja, muškarci takođe mogu biti žrtve zlostavljanja. Jedan od prvih koraka rešavanja problema zlostavljanja jeste njegovo prepoznavanje. Veoma često je teško prepoznati ga, zato što može da se manifestuje u različitim oblicima. Evo kratkog pregleda različitih vrsta zlostavljanja:

- Emotivno zlostavljanje je korišćenje mentalnih strategija ili igranje nečijim umom. Ovo podrazumeva stvari kao što su ljutnja, agresivnost, ponižavanje, zastrašivanje, proganjanje, strah, moć i kontrola. Cilj je da se nanese emotivna šteta drugoj osobi.
- Fizičko zlostavljanje podrazumeva korišćenje delova tela ili oružja radi pretnje, kazne, dominiranja, sprečavanja, kontrolisanja ili povređivanja druge osobe.
- Seksualno zlostavljanje je korišćenje prisilnih seksualnih radnji kojima se dominira, manipuliše, preti, povređuje, kvari ili kontroliše druga osoba.
- Društveno zlostavljanje podrazumeva druge oblike zlostavljanja radi dominiranja, manipulisanja ili kontrolisanja društvenih odnosa neke osobe.
- Finansijska zloupotreba je korišćenje novca ili drugih stvari povezanih sa finansijama radi dominiranja, pretnje ili kontrolišanja. Ovo se radi da bi se nanela šteta drugoj osobi ili radi finansijskog iskorišćavanja te osobe.
- Duhovno zlostavljanje je kontrolisanje religioznih interesa ili obreda druge osobe. Duhovna šteta može biti naneta kritikovanjem religioznih ubeđenja neke osobe ili njihovo pogrešno prikazivanje iz religioznih razloga. Iako zlostavljanje može biti različitih oblika, često su prisutni zajednički elementi. Na primer, često je prisutna težnja da se okrivi žrtva zlostavljanja. Ženi će savetnik ili prijatelji možda reći da se „potčini” ili „da se više moli za svoj brak.” Često se žene vraćaju vezama u kojima su zlostavljane, ostavljajući mnoge u čudu zbog toga.

U ovom članku ćemo pokušati da pružimo neke odgovore i pravu sliku ovih važnih pitanja.

Tipovi zlostavljača

Iako su zlostavljanje i nasilje u porodici jedan od hitnijih društvenih problema našeg vremena, većina društva još uvek smatra ovu krizu privatnom stvari. Zlostavljanim ženama često savetuju da se trude da postanu bolje supruge. Ne samo da crkva zanemaruje zlostavljanje već često to čine i ljudi medicinske profesije. U svom studiranju zlostavljanja, Evan Stark i Ann Flitcraft su došli do zaključka da od milion žena koje su zatražile medicinsku pomoć zbog povreda koje su im naneli muževi ili momci sa kojima su se zabavljale, doktori su na ispravan način identifikovali povrede kao rezultat zlostavljanja samo u četiri posto slučajeva.

Često zlostavljanje dece i nasilje u porodici idu jedno sa drugim. Muškarci koji zlostavljaju svoje žene će često zlostavljati i svoju decu. Istraživanja pokazuju da domovi u kojima se odvija nasilje u porodici, deca su zlostavljana 1500 procenata više od uobičajenog proseka. Često ovo zlostavljanje počinje čak i pre nego što se dete rodi. Jedno proučavanje između 1200 belih, latino i afričko-američkih trudnica, pokazuje da je svaka šesta žena prijavila fizičko zlostavljanje tokom trudnoće. Istraživači sada dolaze do zaključka da postoje dve vrste zlostavljača. Nil Dzejkobson (Neil Jacobson) i Dzon Gotman (John Gottman) beleže ovo u svojoj knjizi, "Kada muškarci tuku žene". Njihovo proučavanje više od 200 parova u opasnim vezama pomoglo je da se razbiju mitovi i da se baci novo svetlo na nasilje u vezama. Oni opisuju dva tipa muškaraca koji tuku žene: kobre i pit bulove.

Kobre su mnogo nasilnije kada se uporede ova dva tipa. One napadaju brzo i svirepo, uvek zadržavajući kontrolu i osećajući da im pripada šta god da požele. Pit bulovi su nasilni zato što su nesigurni. Velika je verovatnoća da će izgubiti kontrolu, dozvoljavajući da im emocije polako sagorevaju dok ne eksplodiraju u gnev. Dzejkobson (Jacobson) i Gotman (Gottman) su intenzivno proučavali oko 60 od 200 parova tako što su gledali DVD i video kasete rasprava bez nasilja između teških slučajeva muškaraca koji tuku žene i njihovih suprug. Kako bi eliminisali deo subjektivnosti, oni su takodje pratili vitalne znake (otkucaji srca, protok znoja) ovih parova.

Shvatili su da su Kobre slične zmijama po kojima su i dobili imena. Oni postaju mirni i usredsređeni pred sam napad na žrtvu. Oni iznutra postaju mirni tokom zlostavljanja. Dok otkucaji srca kod Pit bulova rastu tokom zlostavljanja, brzina otkucaja srca kod Kobri zapravo opada. Pit bulovi se vode dubokom nesigurnošću i često imaju nezdravu zavisnost od partnera koje zlostavljaju. Oni se plaše da ne izgube svoje supruge pa stoga pokušavaju da ih kontrolišu kroz fizičko i emotivno zlostavljanje. Kobre su i same često bile žrtve fizičkog ili seksualnog zlostavljanja (često u detinjstvu) i teže ka tome da gledaju na nasilje kao neizbežan deo života.

Granice

Zlostavljanje žene

Napisao Dobra vest

Često žrtve zlostavljanja osećaju da zaslužuju to zlostavljanje kome su podvrgnute. Njih su, partneri, okolina ili možda sveopšte društvo, ubedili da je zlostavljanje njihova krivica. To nije istina. Da bismo pojačali ovu tvrdnju, navodimo osam stvari koje niko ne zaslužuje:

- Niko ne zaslužuje da ga guraju, šamaraju, da mu prave modrice ili da ga udaraju. Nikakav izgovor ne može da opravda takvo ponašanje, bez obzira da li je u pitanju droga, alkohol, finansijski problemi ili porodični problemi.
- Niko ne zaslužuje da ga verbalno zlostavljaju. Niko ne zaslužuje da ga nazivaju raznim imenima ili da na njega viču bez ikakvog razloga.
- Niko ne zaslužuje da mu neko kvari imovinu (lomljenje stvari, bacanje tanjira, cepanje odeće) ili da mu uništava darove. Ove stvari ne postaju automatski „njegove” samo zato što ih je platio novcem sa zajedničkog računa u banci.
- Niko ne zaslužuje da ga ometaju dok dolazi ili odlazi. Niko ne bi trebao da vam govori kada smete ili ne smete da napustate kuću, idete u kupovinu ili da idete u školu.
- Niko ne zaslužuje da ga neko prati, uznemirava ili špijunira. Kao odrasla osoba, imate pravo da idete gde god poželite, i provodite vreme onako kako vi to hoćete.
- Niko ne zaslužuje da ga neko ismeva, omalovažava, da mu se podsmeva ili potcenjuje. Ovo se odnosi kako na kuću tako i u javnosti.

- Niko ne zaslužuje da ga emotivno izgladnjuju.

Svako ima emotivne potrebe: da voli, da bude voljen, da brine o nekom i da neko brine za njega, da ima potrebu za drugima i da drugi imaju potrebu za njim. Ovo podrazumeva više od jedne osobe koja zahteva vaše vreme i pažnju.

- Niko ne zaslužuje da bude izolovan.

Zaslužujete da imate društvo ljudi oko sebe, a ne samo muža koji dominira vašim životom. Svaka osoba ima prava koja bi trebala da se sprovedu kako bi se sprečilo zlostavljanje. Evo kratkog spiska tih prava:

- Imate prava da se prema vama ophode sa poštovanjem.

Vi zaslužujete poštovanje bez obzira na vaš ekonomski status, rasu, religiju, ili pol.

- Vi imate prava da budete saslušani. Imate ideje i mišljenja i trebali biste biti slobodni da ih izrazite.

- Imate prava na sistem podrške.

Ne biste trebali da zavisite od jedne osobe u svom životu koja će se brinuti za sve

Zlostavljanje žene

Napisao Dobra vest

vaše emotivne potrebe i koja vas odvaja od ostatka društva.

- Imate prava da dolazite i odlazite kada vi to želite. Trebali biste da budete u mogućnost da donosite odluke o tome šta ćete raditi sa svojim slobodnim vremenom.
- Imate prava na privatnost i lični prostor.

Tih prava se ne odričete kada stupite u brak ili kada počnete sa rađanjem dece.

- Imate prava da zadržite odvojeni identitet.

Svako od ovih prava je važno u uspostavljanju granica u nekoj vezi. Ovo su ključne komponente pri sprečavanju zlostavljanja.

Mitovi o zlostavljanju. Obratimo pažnju sada na neke od mitova o zlostavljanju.

- Jedan od mitova je da žrtve zlostavljanja potiču iz porodica sa niskim primanjima i niskim stepenom obrazovanja. U stvarnosti, žrtve nasilja u porodici potiču iz svih životnih položaja. Rasa, religija, socijalno-ekonomska pozadina nisu nikakvi predskazivači zlostavljanja. Žrtve zlostavljanja mogu biti visoko obrazovane ili neobrazovane, stručnjaci ili fizički radnici.
- Drugi mit je da žrtve ostaju u nasilnim vezama zato što im se dopada da budu zlostavljane. To jednostavno nije istina. Mnoge od njih su bile uslovljene da prihvate batine zato što ih okrivljuju njihovi zlostavljači, ali njima se nikako ne dopada da dobijaju batine. Mnoge žrtve zapravo "prihvataju zlostavljanje kao nešto uobičajeno u vezama".

Onda, zašto žrtve ne odlaze?

Odgovor na to je često veoma složen. Mnoge žene veruju da ne mogu da odu zato što „on ne može da živi bez mene.“ One strahuju da će on da doživi nervni slom, izvrši samoubistvo ili izgubi posao. Ona možda veruje da je deci potreban otac, objašnjavajući da je nasilni otac ipak bolji nego da nemaju nikakvog oca. I ona možda misli da sama ne može da opstane na tržištu rada. Mnoge žene strahuju da će biti ubijene ako napuste nasilnu vezu. A taj strah može biti opravdan. Proučavanja pokazuju da je velika verovatnoća da će tučene žene biti ubijene posle napuštanja nasilne veze.

Takodje žrtve zlostavljanja same sebe ubeđuju da će stvari biti bolje. Nada večno izvire, i nada uvek postoji da će sa pravim promenama i velikim trudom, zlostavljanje nestati. Na žalost, nije tako. Treći mit je da do nasilja dolazi uglavnom među strancima. Nasuprot popularnom verovanju, najveći rizik da žena bude napadnuta dolazi od bliskog partnera. Statistike iz ministarstva pravosuđa pokazuju da su napadi na žene sedam puta učestaliji od strane napadača sa kojima imaju bliske odnose nego što su muške žrtve nasilja. Četvrti mit je da zlostavljanje nije veliki problem.

Nasilje u porodici je jedan od ozbiljnijih zdravstvenih problema danas. Kao što smo pomenuli, ono utiče na svaki društveno-ekonomski segment društva.

Šta možemo da učinimo?

Nasilje u porodici prodire u naše društvo i uvlači se u sve društveno-ekonomske nivoe, religiozna verovanja, i kulturološke pozadine. Nasilje utiče na naše živote, naše domove, i naše društvo.

Prvo, trebamo da budmo svesni razmera ovog problema.

Društvene statistike nam pokazuju kako i koliko nasilje prožima naše društvo. To nije problem koji možemo ignorisati ili ga rešavati jednostavnim klišeima.

Drugo, prijatelji moraju da pomognu žrtvama nasilja da postave granice u svojim životima.

Tučene žene često teško donose odluke zato što je neko drugi to uvek činio za njih. Mnoge žene koje žive u nasilnim domovima su otišle direktno iz očeve kuće u kuću čoveka koji ih zlostavlja. Nikada nisu imale mnogo iskustva u donošenju svojih ličnih odluka. Ako želite da pomognete žrtvi nasilja, trebali biste da je ohrabrite da donese svoje odluke. Oduprite se iskušenju da je izbavite i preuzmete kontrolu nad njenim životom. Ona treba da se oseti osnaženom, a ne bespomoćnom. Istovremeno, možete da joj pružite predloge da pronađe dobrog porodičnog savetnika organizaciju protiv porodičnog nasilja, Sigurnu žensku kucu ...

Treće, ako ste vi jednostavno prijatelj koji brine, možete pružiti savet i utehu.

Ona mora čuti od vas da ne zaslužuje da bude zlostavljana. Potvrdite ozbiljnost situacije, i ne dozvolite joj da ubedi samu sebe da će nasilje nestati.

Četvrto, budite spremni na kriznu intervenciju.

Možda je potrebno brzo nešto preduzeti kako bi se zaštitila i ona i njena deca. Zamolite je da opiše okolnosti kada je poslednja dva ili tri puta dobila batine. Šta je prethodilo napadu (droga, alkohol, ili svađa)? Gde se njena veza nalazi u ovom trenutku? Da li može odmah da se uputi ka nekom sigurnom mestu? Da li vi imate neko mesto za nju, ako je to neophodno? Ponekad kriza stigne u vašu kancelariju ili vaš dom. Brižni prijatelj će možda trebati da se pobrine za medicinsku pomoć i bezbedno mesto daleko od zlostavljača. Ako se par rastavi, možda će je zlostavljač proganjati. Ona mora da zna ko može da je zaštititi i kako da stupi u kontakt sa pravnim licima.

Peto, crkva, društvo i država mora da govori o ovom važnom pitanju nasilja u porodici.

Zlostavljanje žene

Napisao Dobra vest

Time što govorimo o ovom pitanju, prekidamo tišinu koja obavlja zlostavljanje i suprotstavljamo mu se biblijskim principima. Crkva bi trebala one koji tuku žene da smatra odgovornima za svoja dela. Intervencija, suprotstavljanje, i oštra ljubav bi trebali da budu oruđe koje ćemo koristiti da se borimo protiv zlostavljanja u našem društvu. Ako je muškarac koji tuče ženu član crkve, onda Matejevo Evandjelje 18. glava pruža primer kako se suprotstaviti “prekršiocima” unutar crkve. Poslanica Galatima 5:22-25 govori o plodovima Duha u koje spadaju i dobrotu, blagost i samokontrola. Ovi i još mnogi drugi stihovi pružaju model za poučavanje, prekorevanje, ispravljanje i vežbanje u pravednosti 2. Poslanica Timoteju 3:16. Verujući hrišćani imaju važnu ulogu u sprečavanju zlostavljanja u našem društvu.

Poziv: Ako ti srce nalaže da je dobro da nas kontaktiraš i precizno opišeš tvoje probleme, onda to slobodno učini odma. Mi ćemo ti rado poslati biblijski savet i molićemo se Bogu za rešenje tvojih problema.

Odgovara: pastor, Nikola Mijatov-Meister